

Vážení kolegové,

pro usnadnění vaší práce při přípravě článků do Sociologického časopisu, uvádíme základní pravidla a prosíme o jejich dodržování:

- přesný název pracoviště – Sociologický ústav AV ČR, Praha
- mimoústavní autoři – rozepsat název instituce (nikoli zkratky)
- vždy připojit CV (bez data narození)
- u všech grafů, tabulek atd. uvádět zdroj
- u odkazů na webové stránky uvádět datum stažení
- rozepisovat Sociologické nakladatelství (nikoli SLON)

Z pravopisného hlediska se nejvíce vyskytují následující chyby:

- * procenta: 18 % (procent), 18% (osmnáctiprocentní)
- * číslovky 1 až 9 rozepisujeme,
- * název instituce v první citaci rozepsat, do závorky uvést zkratku a poté užívat pouze zkratku např. Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR (MPSV),
- * číslovky od 100 do 9999 píšeme bez mezery, od 10 000 s mezerou, (např. 5296, 12 388)

Základní pravidla citování literatury v Sociologickém časopise - české vydání

Některé základní často porušované zásady:

Je nutné dodržovat přesné pořadí a tvar všech prvků citace: kurzíva, uvozovky, závorky, tečky atd.

Každá citace končí tečkou.

Přehazuje se jen první příjmení v autorském údaji na začátku citace. Nikde jinde není důvod pořadí přehazovat.

Mezi jména autorů nebo editorů se nepíše „a“, „and“, „ – “ ani cokoli jiného. Oddělují se čárkami. Následuje-li po sobě více iniciál jednoho autora, čárka se mezi ně nepíše (čili: Mácha, K.H., *nikoli* Mácha K. H.)

Píše se tečka za posledním slovem autorského údaje: Novák, Karel 2002. ... , Novák, Karel (ed.) 2002. ...

Tečka u položek v uvozovkách se nepíše za uzavírací uvozovku, ale dovnitř (správně: .“ , nesprávně: “. - viz citace článků v časopisech a sbornících). Končí-li položka otazníkem nebo vykřičníkem, tečka se nepíše: ?“ , !“

Příklady základních druhů citací:

(povinné interpunkční prvky jsou vyznačeny u základních modelů citací barevně)

Monografie:

Keller, Jan, 2005, *Soumrak sociálního státu*, Praha: Sociologické nakladatelství

Kunštát, Daniel (ed.), 2006, *České veřejné mínění: výzkum a teoretické souvislosti*, Praha: Sociologický ústav AV ČR

Dohnalová, Marie, Jaroslav Malina, Karel Müller. 2003. *Občanská společnost: Minulost – současnost – budoucnost*. Brno: Nadace Universitas Masarykiana.

Časté chyby: titul není kurzívou, přehozená příjmení na 2. a dalším pořadí.

Institucionální autorství:

Národní vzdělávací fond. 1998. *Analýza veřejné správy České republiky*. Praha: Národní vzdělávací fond.

nebo (je třeba zvolit a důsledně dodržovat jednu variantu pro celý článek):

Analýza veřejné správy České republiky. 1998. Praha: Národní vzdělávací fond.

Články v časopisech:

Putnam, Robert D., 1995, „Bowling Alone: America's Declining Social Capital.“ *Journal of Democracy* 6 (1): 65-78.

Hurytová, Ivana. 2002. „Něco málo o grantování.“ *Grantis* X (11): 4-6.

Pokud je časopis stránkovan průběžně v celém ročníku, údaj o čísle časopisu není povinný. Pokud se časopis stránkuje v každém čísle ročníku od stránky 1, údaj o čísle JE povinný.

Časté chyby: chybí uvozovky, ročník 6 a číslo 1 se místo správného 6 (1) uvádí jako 6/1, Vol. 6. N. 1, 6,1, apod.

Články ve sbornících:

Rymsza, Marek, Annette Zimmer, 2004, „Embeddedness of Nonprofit Organizations: Government-Nonprofit Relationships.“ Pp. 169-197 in Annette Zimmer, Eckhard Priller (eds.). *Future of Civil Society. Making Central European Nonprofit Organizations Work*. Opladen: VS Verlag.

Kocka, Jürgen. 2000. „Zivilgesellschaft als historisches Problem und Versprechen.“ Pp. 13-39 in Manfred Hildermeier, Jürgen Kocka, Christoph Conrad (eds.). *Europäische Zivilgesellschaft in Ost und West. Begriff, Geschichte, Chancen*. Frankfurt: Campus.

Kalousová, Pavlína. 2003. „Kontext firemní filantropie v ČR.“ Pp. 8-11 in Fórum dárců. *Odpovědnost přináší úspěch, úspěch přináší odpovědnost*. Praha: Fórum dárců.

Časté chyby: chybí uvozovky, titul sborníku není kurzívou, přehozená příjmení na 2. a dalším pořadí a u editorů uvnitř citace.

Za (ed.) nebo (eds.) uvnitř této citace se píše tečka (**nikdy** ne dvojtečka).

Working papery:

Anheier, Helmut K. 2001. „Foundations in Europe – A comparative perspective.“ *Civil Society Working Papers 18*. London: London School of Economics.

Elektronické dokumenty:

Povinnými prvky navíc oproti papírovým dokumentům jsou:

- *specifikace média:* [online], [CD ROM], [databáze], [datový soubor], [disketa]

- *datum stažení:* [cit. 27. 10. 2005]

- *uvedení webové adresy:* Dostupné z: <<http://www.transparency.cz/c.pdf>>.

(*v anglické verzi:* Available from: <<http://www.transparency.cz/c.pdf>>.)

Delanty, Gerard. 1998. „Social Theory and European Transformation: Is there a European Society?“ *Sociological Research Online* [online] 3 (1) [cit. 23.10. 2005]. Dostupné z: <<http://www.socresonline.org.uk/3/1/1.html>>.

Trondal, Jarle. 1999. „Integration Through Participation – Introductory Notes to the Study of Administrative Integration.“ *European Integration Online Papers* [online] 3 (4) [cit. 13.10. 2005]. Dostupné z: <<http://eiop.or.at/eiop/texte/1999-004.htm>>.

Transparency International. 2005. „Hodnocení České republiky v indexu CPI od roku 1998.“ [online]. Praha: Transparency International [cit. 14. 10. 2005]. Dostupné z: <http://www.transparency.cz/pdf/vyvoj_hodnoceni_cr98-2004.pdf>.

Jakubowicz, Karol. 2005. „Post-Communist Media Development in Perspective.“ *Internationale Politikanalyse. Europäische Politik/Politikinformation Osteuropa* [online]. Bonn: Friedrich Ebert Stiftung [cit. 29. 1. 2006]. Dostupné z: <<http://www.fes.de/fes4/publikationen/Jakubowicz.pdf>>.

Přednášky na konferencích:

Vomáčka, Arnold. 2004. „Role nadačního sektoru v EU a role nadačního sektoru v ČR – výsledky výzkumu.“ Příspěvek přednesený na konferenci *Nadace a firemní dárci v ČR*. Praha, 23. 2. 2004.

Seznam literatury a odkazy v textu

Základní zásada:

Vše, co je citováno v textu, musí být uvedeno v seznamu literatury. Vše, co je uvedeno v seznamu literatury, musí být citováno v textu.

Organizace seznamu literatury

Položky se uvádějí důsledně v abecedním pořadí, bez ohledu na to, zda je autorem osoba nebo instituce nebo se začíná názvem publikace. Více položek téhož autora se řadí sestupně od nejstarší po nejnovější. Autorské položky předcházejí editační, samostatné publikace jednoho autora předcházejí ty, u nichž je spoluautorem nebo spolueditorem. Pokud dojde k tomu, že se v seznamu objeví více položek majících identickou odkazovací závorku (tj. příjmení autora nebo název instituce a letopočet jsou totožné), rozliší se přidáním malých písmen a,b,c...za rok vydání.

Müller, Karel. 2003a. *Češi a občanská společnost. Pojem, problémy, východiska*. 2. vydání. Praha: Triton.

Müller, Karel. 2003b. „Koncept občanské společnosti: pokus o komplementární přístup. Tocquevillovské dědictví a giddensovská perspektiva.“ *Sociologický časopis* 39 (5): 607-24.

Řazení položek téhož autora v seznamu literatury objasňuje následující příklad:

Putnam, Robert D. 1976.

Putnam, Robert D. 1978a.

Putnam, Robert D. (ed.). 1978b.

Putnam, Robert D. (ed.). 2000.

Putnam, Robert D. (1969) 2005.

Putnam, Robert D. v tisku.

Putnam, Robert D. n.d.

Putnam, Robert D., Alfred Atkinson 1975.

Putnam, Robert D., Alfred Winch 1969.

Odkazy na položky ze seznamu literatury v textu

POUZE odkazovací závorky jsou hranaté, všechny ostatní závorky musí být kulaté!

[Aron 1980]

[Aron 1980: 25]

[Aron 1980: 25-27]

[Aron 1980: 25n]

[Aron 1980: 25, 27, 32] bez *a* mezi čísly!

[Aron 1980: passim] tj. porůznu

[Aron 1980: kap. 3]

[Marx citován in Aron 1980: 25]

[Aron 1980: 25; zvýraznění v originále] nebo [Aron 1980: 25; zvýraznění autor/ka]

[srov. Aron 1980: 25] ne *cf.*, *c.f.* apod.

První vydání (stejně vzadu v literatuře):

[Aron (1938) 1980: 25]

Dvě a více publikací téhož autora – oddělujeme čárkou

[Aron 1980, 1987]

Dvě a více publikací různých autorů – oddělujeme středníkem

[Aron 1980; Sartre (1943) 1981]

[Aron 1980: 24-31; Sartre (1943) 1981: 17, 185]

Dvě a více publikací téhož autora ve stejném roce - a,b,c...

[Aron 1980a, 1980b]

[Aron 1980c; Sartre 1963a]

Publikace dvou nebo tří autorů (bez *a* mezi jmény) – stejně tak vzadu v literatuře bez *a*

[Aron, Deleuze, Foucault 1980]

Publikace čtyř a více autorů (vzadu v literatuře rozepsat, pokud lze)

[Aron et al. 1980] ne a kol., a spol.

Editované publikace – bez (ed.)

(Kunštát 2006)

Kombinace hranatých a kulatých závorek:

Je-li slovní doprovod krátký, lze použít jen hranaté závorky:
[více k tomu Giddens 2005: 675]

Je-li slovní doprovod delší, je nutné vnořit hranaté závorky do kulatých:
(což je ostatně také případ Giddense, který si téhož jevu všímá ve svém nedávném komentáři k Habermasovi [Giddens 2005: 675])

Úpravy textu uvnitř citátů

- dvojité uvozovky se mění na jednoduché (dole i nahoře): „... Marcuseho pojem ‚represivní tolerance‘ byl využit...“
- doplňuje-li se slovo/a, aby byl jasný smysl citátu, pak do kulatých závorek a za slovo se doplní: „– pozn. autora/ky“ nebo „– pozn. iniciály autora“: „... selhání (*trhu* – pozn. autora) je pravděpodobné ...“ nebo „... selhání (*trhu* – K.M.) je pravděpodobné ...“
- kurzíva z originálu zůstává a citace vypadá následovně:
[Aron 1980: 25; zvýraznění v originále]
nebo ji přidal autor, a pak má citace podobu:
[Aron 1980: 25; zvýraznění autora/ky] nebo [Aron 1980: 25; zvýraznění M.P.]
- změna velkého na malé písmeno nebo naopak na začátku citátu: „(s)ociologie získává...“
- tři tečky místo vypuštěné části: mezera před ... mezera za
jako dokončení věty: bez mezery: „... konec...“
- tečka na konci: je-li v uvozovkách (aspoň jedna) celá věta, závěrečná tečka se píše do uvozovek. Je-li v uvozovkách jen část věty, tečka se píše až za závěrečnou uvozovku. Tomu odpovídá i postavení odkazovací závorky:
celá věta: „... společnost“ [Aron 1980: 24]
část věty „... společnost“ [Aron 1980: 24]

Pro sjednocení s angličtinou uvádíme, že v angličtině neexistuje jeden definitivní soubor pravidel, ale existuje několik možností.

V podstatě podobně:

- 1 az 100 - může byt opsaný slovy. Dále pak číselně.

- Když číslo začíná větu, vypisuje se.

- Když je více čísel uvedeno v číselné podobě, pak pro konzistenci jsou všechny uváděné stejně: např. je 27 zaměstnanců v oddělení, ale v celém ústavu je jich 1027.

- kvantitativní nebo přesné údaje je lepší vypisovat číselně - 45 kilometrů, 3.14 metrů, 45 %, atd. poměry, věk, apod. se rovněž rozepisují: např.: 34 respondentů, lidé ve věku 30 az 50 let atd.

- větší čísla se píší podobně jako v češtině 1000 až 9999, pak buď 10,000 nebo 10 000.

(redakce preferuje 2. variantu stejně jako v češtině. Čísla větší než milion se uvádějí takto 1 milion, 2,3 miliardy apod.)

Instrukce pro redakční úpravy textů v „malých“ rubrikách (recenze, zprávy, anotace)

Uváděná a odkazovaná literatura nebo konferenční příspěvky:

Názvy časopisů, monografií a konferencí se píše kurzívou: *Sociologický časopis*

Názvy článků z časopisů nebo sborníků, kapitol a jiných částí knih, příspěvků na konferencích se píše v uvozovkách.

Přímé citáty musí být v recenzích aj. odkazovány přímo v textu v **kulatých** závorkách takto: (s. 56). Seznam literatury za textem malého žánru není možný. Za recenzí nebo zprávou však mohou být umístěny poznámky (obsahové a výjimečně i jen odkazovací).

Obsahuje-li recenze přímé citáty z recenzované knihy bez uvedené stránky, je nutné hned za citát stránku doplnit: (s. 43). Pokud není známá, doplní se (s. XX) a pokud možno vyznačí barevně pro doplnění autorem. Cituje-li recenzent z jiné knihy, než je recenzovaná, je třeba uvést celou bibliografickou citaci do kulaté závorky za citát. Cituje se podle standardních pravidel SČ se dvěma odlišnostmi: první autorské jméno se neobrací, letopočet vydání se píše až za místo vydání.

Příklad:

(Jan Novák. *Diskursforschung. Eine Einführung für SozialwissenschaftlerInnen*. Wiesbaden: VS Verlag 2004, s. 47)

Jména

Jména uvádíme při prvním použití nejlépe celá (jméno + příjmení), není-li známo křestní jméno, uvést alespoň iniciálu. Při dalším použití důsledně užívat vždy jméno + příjmení, nebo iniciálu + příjmení, kromě tvarů jako „Petruškův“.

Jsou-li například v recenzi postupně a pravidelně v textu (ne ve výčtu těsně za sebou) uvádění autoři kapitol nebo ve zprávě účastníci konference, lze je odlišit kurzívou.

Zkratky institucí

Při prvním výskytu všeobecně méně známé instituce je třeba uvést celý název a za něj do závorčky přidat zkratku. Při dalších výskytech lze používat už jen zkratku.

Příklad:

Výzkumný ústav výstavby a architektury (VÚVA)

Tyto zkratky netřeba rozepisovat:

(UK, MU, EU, AV ČR, ČSAV, SAV, StB, KSČ, EU, NATO, USA...)

Názvy známějších fakult, ústavů Akademie věd a politických stran je možné při prvním výskytu uvádět celé bez zkratky v závorce, při dalším výskytu buď celé názvy nebo zkratku.

FSV UK, FSS MU, FF UP, SOÚ, ČSSD, ODS...

ale:

Zdravotně sociální fakulta Ostravské univerzity (ZSF OU)

Záhlaví textů

Recenze a anotace:

Jan Novák: *Diskursforschung. Eine Einführung für SozialwissenschaftlerInnen*

Wiesbaden, VS Verlag 2004, 127 s.

Zprávy

Konference *Raymond Aron (1905-1983)*

CEFRES, Praha, 26. října 2005

Druhý rádek může být také jen: Praha, 26. října 2005